

PROTOKÓŁ NR LXI/23
z sesji Rady Gminy Markowa
z dnia 26 kwietnia 2023 roku

Sesja odbyła się w Urzędzie Gminy Markowa i trwała od godz. 17⁰⁰ do godziny 19⁴⁰. Obrady sesji otworzyła i prowadziła Przewodnicząca Rady Gminy Markowa – Maria Ryznar – Fołta. Na wstępie powitała radnych oraz zaproszonych gości. W posiedzeniu wzięli udział radni Rady Gminy Markowa zgodnie z listą obecności, stanowiącą załącznik Nr 1 do protokołu. Lista obecności zaproszonych gości stanowi załącznik Nr 2 do niniejszego protokołu.

Przewodnicząca na podstawie listy obecności stwierdziła, że obrady są prawomocne. Następnie zapytała, czy ktoś z obecnych ma uwagi, bądź uzupełnienia do porządku obrad.

Wójt Gminy – zawnioskował o przeniesienie pkt. 4 porządku obrad sesji tj. „Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu Gminy Markowa na 2023 rok” jako pkt. 2.

Wyniki głosowania nad wnioskiem: 15 – za, 0 – przeciw, 0 – wstrzymało się, 0 – nieobecnych.

Wniosek został przyjęty.

Po wprowadzonych zmianach porządek obrad wyglądał następująco:

1. Otwarcie obrad sesji.
2. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu Gminy Markowa na 2023 rok.
3. Przedstawienie informacji na temat bezpieczeństwa w Gminie Markowa za 2022 rok.
4. Podjęcie uchwały zmieniającej Uchwałę Nr XIX/109/20 Rady Gminy Markowa z dnia 28 maja 2020 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Markowa.
5. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Markowa na lata 2023 – 2034.
6. Przedstawienie oceny zasobów pomocy społecznej w Gminie Markowa za 2022 rok.
7. Przedstawienie sprawozdania z działalności międzysesyjnej Wójta Gminy Markowa.
8. Przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji.
9. Sprawy różne.
10. Zamknięcie obrad.

Kolejno Przewodnicząca Rady Gminy zarządziła głosowanie nad przyjęciem porządku obrad po wprowadzonej zmianie.

Wyniki głosowania: 15 – za, 0 – przeciw, 0 – wstrzymało się, 0 – nieobecnych. Następnie przystąpiono do realizacji porządku obrad sesji.

Ad. 2. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu Gminy Markowa na 2023 rok.

Teresa Flejszar – przedstawiła projekt uchwały wraz z uzasadnieniem oraz naniesionymi autopoprawkami.

W następnej kolejności zostały odczytane opinie poszczególnych Komisji Rady Gminy Markowa.

Opinia Komisji Spraw Społecznych:

OPINIA NR 2/0012.1.51.2023
Komisji Spraw Społecznych
Rady Gminy Markowa
z dnia 24 kwietnia 2023 roku

Komisja Spraw Społecznych Rady Gminy Markowa **pozytywnie** opiniuje projekt uchwały w sprawie zmian budżetu Gminy Markowa na 2023 rok wraz z autopoprawkami.

Wyniki głosowania: 5 – za, 0 – przeciw, 0 – wstrzymało się, 1 – nieobecny.

Opinia Komisji Gospodarki Wiejskiej i Rolnictwa:

OPINIA NR 2/0012.2.51.2023
Komisji Gospodarki Wiejskiej i Rolnictwa
Rady Gminy Markowa
z dnia 24 kwietnia 2023 roku

Komisja Gospodarki Wiejskiej i Rolnictwa Rady Gminy Markowa **pozytywnie** opiniuje projekt uchwały w sprawie zmian budżetu Gminy Markowa na 2023 rok wraz z autopoprawkami.

Wyniki głosowania: 3 – za, 0 – przeciw, 0 – wstrzymało się, 1 – nieobecny.

Opinia Komisji Rewizyjnej:

OPINIA NR 2/0012.1.66.2023
Komisji Rewizyjnej
Rady Gminy Markowa
z dnia 25 kwietnia 2023 roku

Komisja Rewizyjna Rady Gminy Markowa **pozytywnie** opiniuje projekt uchwały w sprawie zmian budżetu Gminy Markowa na 2023 rok wraz z autopoprawkami.

Wyniki głosowania: 5 – za, 0 – przeciw, 0 – wstrzymało się, 0 – nieobecnych.

Następnie Przewodnicząca Rady Gminy Markowa otworzyła dyskusję nad tym punktem porządku obrad sesji. Jednakże z powodu braku pytań, dyskusja została zamknięta i Przewodnicząca Rady Gminy zarządziła głosowanie nad przyjęciem przedłożonego projektu uchwały wraz z autopoprawkami.

Rada Gminy Markowa przyjęła uchwałę Nr LXI/327/23 w sprawie zmian budżetu Gminy Markowa na 2023 rok.

Wyniki głosowania: 15 – za, 0 – przeciw, 0 – wstrzymało się, 0 – nieobecnych.

Uchwała ta stanowi załącznik Nr 3 do niniejszego protokołu.

Kolejno Przewodnicząca Rady Gminy Markowa ogłosiła 5 min. przerwy. Po zakończonej przerwie obrady sesji zostały wznowione.

Ad. 3. Przedstawienie informacji na temat bezpieczeństwa w Gminie Markowa za 2022 rok.

Przewodnicząca Rady Gminy Markowa poprosiła o przedstawienie informacji na temat bezpieczeństwa w Gminie Markowa za 2022 rok kolejno przez Komendanta Powiatowej Policji w Łańcucie oraz przez Zastępcę Komendanta Powiatowej PSP w Łańcucie.

Marek Mendoń – Komendant Powiatowej Policji w Łańcucie – przedstawił informację na temat bezpieczeństwa w Gminie Markowa za 2022 rok. Statystyki w zakresie najbardziej uciążliwych przestępstw, w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz interwencji domowych zakończonych sporządzeniem Niebieskiej Karty na terenie Gminy Markowa stanowią załącznik Nr 4 do niniejszego protokołu. Podkreślił, że cały czas intensywnie pracują. W tej chwili razem z Wójtem, z Radą Gminy mają wyzwanie 10 września. Jest to duże wydarzenie i chcieliby, aby wszyscy przyczynili się do tego, żeby było bezpiecznie i wszyscy po opuszczeniu tego placu byli zadowoleni z pobytu w Markowej. Jeszcze raz podziękował Panu Wójtowi za współpracę. Jeszcze nigdy nie zdarzyło się, żeby odmówił mu pomocy.

Piotr Glac – Zastępca Komendanta Powiatowego PSP w Łańcucie – przedstawił sprawozdanie z działalności Komendy Powiatowej PSP i jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Powiatu, a także z terenu Gminy Markowa. Sprawozdanie to stanowi załącznik Nr 5 do niniejszego protokołu. Na koniec podziękował Radzie Gminy Markowa i Wójtowi Gminy Markowa za dobrą współpracę w 2022 roku i w ogóle za współpracę. Układa nam się bardzo dobrze, ma nadzieję że w najbliższym czasie będą z tego owoce tej współpracy. Ze swojej strony zadeklarował pomoc we wszystkich sprawach, które mają związek z bezpieczeństwem pożarowym i ogólnym bezpieczeństwem na terenie Gminy Markowa. Również jesteśmy włączeni w zaangażowanie w zabezpieczenie beatyfikacji Rodziny Ulmów. Będziemy się starać, żeby tą imprezę bardzo dużą i trudną, zrobić wszystko, żeby odbyło się to tak, jak wszyscy planują i wszyscy chcemy, czyli bezpiecznie i bez żadnych incydentów.

Kolejno Przewodnicząca zapytała, czy ktoś ma jakieś pytania co do przedstawionych informacji.

Wójt Gminy – na razie nie ma pytań, może przyjdzie czas i refleksja. Tymczasem powiedział, że ze swojej strony i z naszego odcinka działania powiedział, że współpracę zarówno z Komendą Państwowej Straży Pożarnej w Łańcucie jak i z Komendą Powiatową Policji ocenia bardzo dobrze i sprawnie. Wszystkie działania, które są realizowane na terenie naszej gminy, czy interwencyjne, czy jest jakaś potrzeba z ich udziałem, są realizowane przede wszystkim ze zrozumieniem, partnerskim nastawieniem i efektywnie przede wszystkim. Wspomniane przez Pana Komendanta Glaca wydarzenia, czy zdarzenia i incydenty, które były podejmowane przez straż, to wszyscy wiedzą, że w większości są realizowane z udziałem naszych strażaków poszczególnych jednostek. To jest spore zaangażowanie również naszych miejscowych sił i środków. Tutaj zawsze na zebraniach walnych oceniamy tą

współpracę, oceniamy tą działalność i oceniamy te zdarzenia, które się odbywały. Żeby był jasny sygnał, że zarówno jednostki, tak i my tą współpracę bardzo dobrze oceniamy, to wsparcie techniczne i merytoryczne, szkoleniowe. Praktycznie w każdym zakresie na tych merytorycznych działaniach ona występuje. Ze strony Policji powiedział, że większość działań odbywa się jeśli chodzi o nasze placówki, czy instytucje to pewnie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Policjanci, zwłaszcza dzielnicowy służą pomocą. Wszystkie interwencje, czy czasem potrzeba jakiegoś zadziałania w terenie z dzielnicowym, czy sugerujemy jakieś zwłaszcza o zakłócenie porządku, są podejmowane. Zresztą i policji i patroli mieszkańcy widzą w terenie więcej. Generalnie jest ich sporo. Patrząc na mapę zagrożeń, to też widzimy, że ta prędkość pojawia się najczęściej. Zresztą często to sami odczuwamy. Myśli, że interwencje są podejmowane i sygnały nie są lekceważone. To też efekt bardzo dobrej współpracy i poważnego podejścia. Za tą współpracę zarówno Panu Komendantowi jak i Straży serdecznie podziękował. Poprosił o przekazanie tych podziękowań również funkcjonariuszom, pracownikom, ponieważ myśli, że to wszystko skłania się do tego, że dobry zespół w otoczeniu daje takie dobre efekty. Dodatkowo Panu Komendantowi Glacowi pogratulował nominacji, ponieważ jest zaledwie kilka tygodni na funkcji Zastępcy Komendanta. Życzył mu samych sukcesów. Myśli, że na bazie naszych dotychczasowych doświadczeń, czy współpracy patrzenie pod kątem 10 września tego roku, gdzie odbyło się pierwsze spotkanie ze strażą, a z policją już było kilka, daje nam szansę i nadzieję na to, że będzie to profesjonalnie przygotowane na właściwym poziomie, nikt z nas nie będzie się wstydził, a przede wszystkim będzie to bezpieczne i komfortowe dla wszystkich, którzy odwiedzą Markowę.

Maria Ryznar – Fołta – padło słowo, że do krajowego systemu ratownictwa podpiętych jest 14 obiektów w powiecie.

Piotr Glac – zapytał, czy chodzi o monitoring pożarowy.

Maria Ryznar – Fołta – chodzi o system przeciwpożarowy i podpięcie. W gminie jest tylko Muzeum. Zastanawia się nad zbiornikiem gazu.

Piotr Glac – to podlega pod inne przepisy. To jest zakład zwiększonego ryzyka awarii przemysłowej. Tam sygnalizacja pożarowa jest rozwiązana w inny sposób. Tam służby ratownicze wewnętrzne z Sanoka reagują w pierwszej kolejności. To nie jest tak, że prawnie byłoby to wymagane, a nie jest obiekt objęty.

Maria Ryznar – Fołta – pyta dlatego, że nie ma takiego obowiązku, ale zastanawiają się nad podpięciem skansenu. To jest jednak kosztowne, ponieważ comiesięcznie trzeba płacić abonament.

Piotr Glac – tutaj chodzi bardziej o obiekty użyteczności publicznej np. hotele powyżej 55 miejsc noclegowych, szpitale, domy pomocy społecznej itp.

W związku z brakiem dalszych pytań, Przewodnicząca Rady Gminy zamknęła ten punkt i zarządziła 5 min. przerwy. Po zakończonej przerwie, obrady sesji zostały wznowione.

Ad. 4. Podjęcie uchwały zmieniającej Uchwałę Nr XIX/109/20 Rady Gminy Markowa z dnia 28 maja 2020 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Markowa.

Przewodnicząca Rady Gminy Markowa poprosiła o przedstawienie projektu uchwały Panią Agatę Żmuda – pracownika UG Markowa.

Agata Żmuda – przedstawiła projekt uchwały wraz z uzasadnieniem.

W następnej kolejności zostały odczytane opinie poszczególnych Komisji Rady Gminy Markowa.

Opinia Komisji Spraw Społecznych:

OPINIA NR 1/0012.1.51.2023
Komisji Spraw Społecznych
Rady Gminy Markowa
z dnia 24 kwietnia 2023 roku

Komisja Spraw Społecznych Rady Gminy Markowa **pozytywnie** opiniuje projekt uchwały zmieniającej Uchwałę Nr XIX/109/20 Rady Gminy Markowa z dnia 28 maja 2020 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Markowa.

Wyniki głosowania: 4 – za, 0 – przeciw, 1 – wstrzymał się, 1 – nieobecny.

Opinia Komisji Gospodarki Wiejskiej i Rolnictwa:

OPINIA NR 1/0012.2.51.2023
Komisji Gospodarki Wiejskiej i Rolnictwa
Rady Gminy Markowa
z dnia 24 kwietnia 2023 roku

Komisja Gospodarki Wiejskiej i Rolnictwa Rady Gminy Markowa **pozytywnie** opiniuje projekt uchwały zmieniającej Uchwałę Nr XIX/109/20 Rady Gminy Markowa z dnia 28 maja 2020 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Markowa.

Wyniki głosowania: 3 – za, 0 – przeciw, 0 – wstrzymało się, 1 – nieobecny.

Opinia Komisji Rewizyjnej:

OPINIA NR 1/0012.1.66.2023
Komisji Rewizyjnej
Rady Gminy Markowa
z dnia 25 kwietnia 2023 roku

Komisja Rewizyjna Rady Gminy Markowa **pozytywnie** opiniuje projekt uchwały zmieniającej Uchwałę Nr XIX/109/20 Rady Gminy Markowa z dnia 28 maja 2020 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Markowa.

Wyniki głosowania: 4 – za, 0 – przeciw, 1 – wstrzymał się, 0 – nieobecnych.

Następnie Przewodnicząca Rady Gminy otworzyła dyskusję nad tym punktem porządku obrad sesji.

Maria Hawro – zwracając się do Wójta zapytała, czy w przypadku nowego budownictwa jest w warunkach zabudowy, że muszą mieć te osadniki przy domu.

Wójt Gminy – myśli, że każdy kto wybudował, to wie, że w warunkach jest określone, że zbiorniki są bezodpływowe. Stąd też wprowadzenie tego zapisu dotyczącego

przydomowych oczyszczalni. Kto nie ma możliwości wpięcia, to niestety jest zobowiązany do utrzymywania bezodpływowego zbiornika na nieczystości. Zaznaczył, że na każdym terenie, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej, tam należy mieć zbiorniki bezodpływowe.

Z powodu braku dalszych pytań dyskusja została zamknięta i Przewodnicząca Rady Gminy zarządziła głosowanie nad przyjęciem przedłożonego projektu uchwały.

Rada Gminy Markowa przyjęła uchwałę Nr LXI/328/23 zmieniającą Uchwałę Nr XIX/109/20 Rady Gminy Markowa z dnia 28 maja 2020 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Markowa.

Wyniki głosowania: 15 – za, 0 – przeciw, 0 – wstrzymało się, 0 – nieobecnych.
Uchwała ta stanowi załącznik Nr 6 do niniejszego protokołu.

Ad. 5. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Markowa na lata 2023 – 2034.

Teresa Flejszar – przedstawiła projekt uchwały wraz z uzasadnieniem oraz naniesionymi autopoprawkami.

W następnej kolejności zostały odczytane opinie poszczególnych Komisji Rady Gminy Markowa.

Opinia Komisji Spraw Społecznych:

**OPINIA NR 3/0012.1.51.2023
Komisji Spraw Społecznych
Rady Gminy Markowa
z dnia 24 kwietnia 2023 roku**

Komisja Spraw Społecznych Rady Gminy Markowa **pozytywnie** opiniuje projekt uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Markowa na lata 2023 – 2034 wraz z autopoprawkami.

Wyniki głosowania: 5 – za, 0 – przeciw, 0 – wstrzymało się, 1 – nieobecny.

Opinia Komisji Gospodarki Wiejskiej i Rolnictwa:

**OPINIA NR 3/0012.2.51.2023
Komisji Gospodarki Wiejskiej i Rolnictwa
Rady Gminy Markowa
z dnia 24 kwietnia 2023 roku**

Komisja Gospodarki Wiejskiej i Rolnictwa Rady Gminy Markowa **pozytywnie** opiniuje projekt uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Markowa na lata 2023 – 2034 wraz z autopoprawkami.

Wyniki głosowania: 3 – za, 0 – przeciw, 0 – wstrzymało się, 1 – nieobecny.

Opinia Komisji Rewizyjnej:

OPINIA NR 3/0012.1.66.2023

**Komisji Rewizyjnej
Rady Gminy Markowa
z dnia 25 kwietnia 2023 roku**

Komisja Rewizyjna Rady Gminy Markowa **pozytywnie** opiniuje projekt uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Markowa na lata 2023 – 2034 wraz z autopoprawkami.

Wyniki głosowania: 5 – za, 0 – przeciw, 0 – wstrzymało się, 0 – nieobecnych.

Następnie Przewodnicząca Rady Gminy otworzyła dyskusję nad tym punktem porządku obrad sesji. W związku z brakiem zgłoszeń dyskusja została zamknięta i Przewodnicząca Rady Gminy zarządziła głosowanie nad przyjęciem przedłożonego projektu uchwały.

Rada Gminy Markowa przyjęła uchwałę Nr LXI/329/23 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Markowa na lata 2023 – 2034.

Wyniki głosowania: 15 – za, 0 – przeciw, 0 – wstrzymało się, 0 – nieobecnych.
Uchwała ta stanowi załącznik Nr 7 do niniejszego protokołu.

Ad. 6. Przedstawienie oceny zasobów pomocy społecznej w Gminie Markowa za 2022 rok.

Przewodnicząca Rady Gminy Markowa poprosiła o przedstawienie oceny zasobów pomocy społecznej Panią Marię Tabin – Matusz.

Maria Tabin – Matusz – przedstawiła ocenę zasobów pomocy społecznej w Gminie Markowa za 2022 rok.

Kolejno Przewodnicząca Rady Gminy Markowa otworzyła dyskusję nad tym punktem, porządku obrad sesji. W związku z brakiem pytań dyskusja została zamknięta.

Rada Gminy Markowa udzieliła rekomendacji przedstawionej ocenie zasobów pomocy społecznej w Gminie Markowa za 2022 rok.
Ocena ta stanowi załącznik Nr 8 do niniejszego protokołu.

Po wyczerpaniu tego punktu porządku obrad sesji Przewodnicząca Rady Gminy zamknęła go i przeszła do omawiania kolejnego.

Ad. 7. Przedstawienie sprawozdania z działalności międzysesyjnej Wójta Gminy Markowa.

Wójt Gminy – przedstawił sprawozdanie z działalności międzysesyjnej Wójta Gminy Markowa. Sprawozdanie to stanowi załącznik Nr 9 do niniejszego protokołu. Do tego co zostało przekazane w materiałach, rozszerzył niektóre punkty. Jeśli chodzi o Dom Ludowy, złożyliśmy zgodnie z naszymi zapowiedziami wniosek w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Wnioskowana kwota 1 mln zł. Wniosek

ten na przełomie połowy roku może się wyjaśnić. To nie będzie raczej szybka sprawa. Na ten czas w punkcie 9 jest informacja, że otrzymaliśmy od Wojewódzkiego Podkarpackiego Konserwatora Zabytków za zadania związane z Domem Ludowym 50.000,- zł. Czekamy jeszcze na rozstrzygnięcia w Ministerstwie Kultury i u Marszałka Województwa Podkarpackiego, do którego również złożyliśmy wniosek. Nasze najbliższe działania zmierzają do tego, z uwagi na to, że czas rozstrzygnięć jest coraz bliższy, my pewne środki mamy zabezpieczone w budżecie w jakiejś części. Będziemy w najbliższych dniach przymierzać się do uruchomienia przetargów na części związane przede wszystkim z otoczeniem budynku z zewnątrz. Jeszcze jesteśmy pełni nadziei, że 10 września zewnętrzną część uda się odnowić, odświeżyć, przebudować. W punkcie 3 jest informacja, że nasz wniosek na przebudowę drogi gminnej Boratynówka w Husowie jest na liście na dość wysokiej lokacie, więc liczymy, że zostanie rozstrzygnięty pozytywnie. Na razie trwa ocena formalna i merytoryczna. Równolegle też pracujemy nad dokumentacją potrzebną do realizacji tej inwestycji, więc sprawa jest w toku. Pierwsze rozstrzygnięcia dają nadzieję, że będziemy mogli to realizować w tym roku. To przede wszystkim jest w ramach strat popowodziowych, ponieważ jest to obiekt wpisany w protokół Wojewody ujmujący straty po powodzi w 2020 roku. Na budowę wiaty wiatrołapu i budowę pochylni dla niepełnosprawnych przy przedszkolu Nr 2, które było ogłoszone końcem marca, trwa w tym momencie ocena ofert. Kolejno poinformował, że podpisana została umowa na utworzenie Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Markowej. Wartość dofinansowania to 2.839.923,08 zł. Ogłosiliśmy już przetarg, na rozbudowę, nadbudowę, przebudowę wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku warsztatowo – administracyjnego na potrzeby Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Markowej w systemie zaprojektuj i wybuduj. Poprzednio podejmowane były zmiany do budżetu, abyśmy zabezpieczyli pieniądze i mogli wybudować i mogli ogłosić przetarg. Wpłynęło 7 ofert. Najniższa oferta jest na poziomie ok. 3,5 mln zł. To jest ok. 0,5 mln zł mniej niż my prognozowaliśmy. Dopiero zaczynamy ocenę tych ofert. Zobaczymy, czy wykonawcy będą spełniać wszystkie wymagania, które są tutaj potrzebne. Przypomniał, że to jest planowane w czasie takim, że w tym roku prace projektowo – przygotowawcze, a roboty stricte budowlane rozpoczęły by się w 2024 roku. Podpisana została umowa na modernizację i zakup nowego wyposażenia świetlicy CKGM oddział w Husowie. To jest w ramach PROW na lata 2014-2020. Dofinansowanie 32.450,- zł. Jeśli chodzi o Husów i Tarnawkę, zadania inwestycyjne zakończyły się jesienią, w temacie V etapu wodociągów. Z NFOŚiGW w Warszawie zakończyliśmy to zadanie i rozliczyliśmy prawidłowo, to wsparcie finansowe do pożyczki. Z tego też powodu jest informacja taka, że to umorzenie pożyczki, które planujemy w połowie jest jak najbardziej realne i możliwe do zrealizowania. To była również okazja na rozmowy z Kierownictwem Narodowego Funduszu, ponieważ szukamy możliwości finansowania II etapu oczyszczalni. Tutaj jeśli chodzi o formy zwrotne, czy jakąś pożyczkę, też jest już otwarty front do tych działań, ale też staramy się o jakąś formę bezzwrotną dotacji. Szukamy różnych opcji. Pożyczka już teraz była by na poziomie 10% umarzalności. Tutaj jest trochę możliwości. Zobaczymy jak to się będzie pomału klarowało. Otrzymaliśmy dofinansowanie z Ministerstwa Finansów na opracowanie dokumentacji geologiczno – inżynierskiej na zabezpieczenie osuwiska w Husowie w ramach zadań związanych z usuwaniem skutków ruchów osuwiskowych ziemi lub przeciwdziałania tym zdarzeniom. Koszt wnioskowanego zadania to 80.000,- zł, a koszt dofinansowania to 64.000,- zł. To jest osuwisko za Ośrodkiem Kultury w Husowie. Następnym krokiem będzie zaopiniowanie dokumentacji inżyniersko – geologicznej przez zespół do spraw

osuwisk u Wojewody Podkarpackiego, a potem już szukanie i czekanie na promesy związane z usuwaniem takich skutków. Zakończyliśmy również przyjmowanie wniosków na preferencyjny zakup węgla. Finalizujemy już, kończymy tą gospodarkę węglem. Myśli, że przez całe miesiące odkąd się zaczął temat węgla, kiedy przyjechały pierwsze składy, to myśli że każdy kto chciał na terenie naszej gminy, to mógł ten węgiel w preferencyjnej cenie kupić bez najmniejszych problemów, blisko domu, najbliżej jak to tylko było możliwe, ponieważ wszystkie trzy składy w tym uczestniczyły. Ocenia to z perspektywy czasu jako bardzo dobrze zrealizowane zadanie. Nawet w ostatnich miesiącach mieszkańcy też poskładali dużo więcej tych wniosków niż realnie by wykorzystywali. Każdy miał na to szansę. Dwa tygodnie temu były telefony do wszystkich, którzy złożyli wniosek, a nie zapłacili aby przyspieszyć te działania. Ustawa z automatu narzucała do 15 kwietnia przyjmowanie tych wniosków, a handel tym węglem do końca kwietnia. My po kwietniu nie możemy zakupić tego węgla, ponieważ kopalnie tylko do 30 kwietnia go sprzedają. Stąd też nasze 3 ostatnie samochody wyjadą po ten węgiel. Jeden jutro i w piątek dwa. Myśli, że każdy kto był zainteresowany i realnie go potrzebował mógł taką szansę mieć i to nie było problematyczne. I tak jesteśmy jednym z nielicznych samorządów, które do końca zbierają te wnioski, do końca kwietnia prowadziły zakup tego węgla. Niektórzy wiemy, że skończyli już w lutym. Myśli, że starali się maksimum uwagi i zainteresowania poświęcić temu tematowi, żeby mieszkańcom było dużo prościej. Rozpoczęły się już zajęcia w Klubie Seniora w Markowej. W tym momencie odbywają się jeszcze w Centrum Kultury, ponieważ trwa remont na Ośrodku Zdrowia. Jest 20 uczestników Klubu zapewniony jest dojazd od czerwca będzie również posiłek. Zajęcia jakie tam są prowadzone dotyczą zakresu zdrowego trybu życia, integracji społecznej, rozwijania pasji oraz zainteresowań oraz poradnictwa psychologicznego. Nie wie jakie są sygnały. My na razie odbieramy pozytywy. Zajęcia są realizowane przez firmę zewnętrzną, która została wyłoniona w drodze przetargu. To wszystko się rozwija i nabiera tempa. Kolejno poinformował, że trwa teraz etap konsultacji, chociaż komunikaty są i wszyscy właściciele nieruchomości otrzymają indywidualne zaproszenia na konkretne terminy. Zawsze można z zespołem scaleniowym swoje wątpliwości wyjaśniać. Każdy dostał konkretny termin zaproszenia na te rozmowy. Trwa etap konsultacji, czy też pewnych oczekiwań ze strony właścicieli nieruchomości, jakie by widzieli rozwiązania. Jeśli o to chodzi, to potrwa to jeszcze kilka tygodni. Jeśli chodzi o te przetargi na działki, które realizowaliśmy, które Rada Gminy podejmowała uchwały, to sprzedaliśmy do tej pory jedną działkę w Tarnawce dwu arową i jedną działkę w Husowie 25 arów za 58.000,- zł, czyli cena jest taka, jaką żeśmy planowali. Natomiast nie udało się na razie po dwóch przetargach dokonać sprzedaży działki w Tarnawce. Będziemy jeszcze tą sytuację analizować. Kolejno jak można było zauważyć i w tym uczestniczyć, mieliśmy cykl dość intensywnych wydarzeń w ramach Narodowego Dnia Pamięci Polaków Ratujących Żydów pod okupacją niemiecką 24 marca. Jesteśmy zaszczycony, że główne uroczystości, które odbyły się w Markowej odwiedził Pan Prezydent RP Pan Andrzej Duda wraz z małżonką. To bez wątpienia jest również moment historyczny. Cykl wydarzeń, był związany przede wszystkim z uroczystościami w Markowej. Poinformował też o innych wydarzeniach z tym związanych. Było to szereg wydarzeń, czy imprez towarzyszących, konkurs plastyczny, który również jest coraz szerzej promowany. Finałem tego była nasza gala Markowianina Roku. W tym roku otrzymał statuetkę pan Roman Kluz. Te działania, czy to wydarzenie w tym roku z uwagi na współpracę z kancelarią prezydenta i wizytę Pana Prezydenta osobistą było poprzedzone wieloma

ustaleniami i zespołami roboczymi. Dla wielu z nas uczestniczących w tym wydarzeniu i również dla służb obecnych tutaj Komendantów Straży i Policji, to było takie trochę rozpoznanie wojen pod kątem naszych wrześnieowych uroczystości. Pewne niuanse już tutaj wychodziły, czy sugestie, czy pomysły na przyszłość. Myśli, że to bardzo duża, ważna i historyczna uroczystość z Panem Prezydentem w roli głównej na terenie Markowej. Podziękował wszystkim, którzy skorzystali z tego zaproszenia i cieszy się, że mogliśmy to w takiej formie wyjątkowej w tym roku zrealizować. Wydarzenie to było realizowane w bardzo dużej współpracy. Na czele komitetu organizacyjnego kolejny raz stał Pan Marszałek Województwa Podkarpackiego – Władysław Ortyl. To Urząd Marszałkowski wiodł główny prym organizacyjny ze względu na to, że jest instytucją prowadzącą Muzeum. Włączyło się w to również wiele innych instytucji z terenu Województwa, także to wspólna praca, wspólne zaangażowanie, myśli że przynosi takie efekty. Kolejną sprawą, w której radni uczestniczyli, to jest pełne sformalizowanie przygotowań do 10 września, czyli podpisanie w dniu 21 marca Gminy Markowa z Archidiecezją Przemyską w zakresie realizacji tej głównej uroczystości o charakterze religijnym, która planowana jest na 10 września 2023 roku. Tutaj przygotowania trwają na wielu płaszczyznach i wielu zespołach. My z racji tego, że jesteśmy gospodarzem miejsca mamy przede wszystkim tych zajęć najwięcej, czy tych zadań związanych z przygotowaniem miejsca, przygotowaniem przestrzeni z opracowaniem wszystkich rozwiązań tutaj na miejscu potrzebnych. Pracujemy z bardzo dużym zaangażowaniem policji. Również wchodzi pod kątem bezpieczeństwa teraz straż pożarna. W te prace są zaangażowani również przedstawiciele Wojewody Podkarpackiego i Marszałka Województwa Podkarpackiego. Wszystko oczywiście we współpracy z Archidiecezją Przemyską. Z tych wstępnych rzeczy, które może zasygnalizować to przede wszystkim teren gdzie planujemy to wydarzenie. Pierwsze koncepcje są przyjmowane na teren stadionu oraz towarzyszących działek w stronę cmentarza. Część tych działek jest nasza, część prywatna, ale jesteśmy już po rozmowach z właścicielami, czy użytkownikami. Prace rozpoczyna PGE w zakresie ukrycia linii napowietrznej na linie ziemną. Wstępne koncepcje są opracowane jeśli chodzi o ruch samochodowy i dla pielgrzymów i dla gości dla VIP – ów, ale też komunikacja pieszych, wiernych taka, żeby mogła być przede wszystkim sprawna i bezpieczna. Nie jest to łatwe zadanie, służby muszą tutaj wiele aspektów przeanalizować, rozważyć różne warianty. Teren jest ciężki komunikacyjnie przede wszystkim, dlatego tym bardziej większe wyzwanie. Nasze wstępne założenia analizują jakieś możliwości i inne konieczności dofinansowania w zakresie nowych rozwiązań komunikacyjnych, wybetonowania, czy utwardzenia dodatkowych placów, czy innych ciągów komunikacyjnych. W każdym razie różne warianty są tutaj brane pod uwagę. Trochę czujemy presję czasu, bo każdy zespół musi przepracować na swoim polu różne aspekty ze swojej strony. W dalszej kolejności będą zaangażowane służby ochrony państwa i wyższe szczeble osób odpowiedzialnych za to bezpieczeństwo, za konstruowanie tych systemów bezpieczeństwa. Myśli, że jakoś pomału temu wszystkiemu podołamy. Będąc ostatnio na Społecznej Radzie Kultury miał taki apel i pomału myśli, że można mówić do wszystkich naszych mieszkańców, kościół również o tym mówił, o zaangażowaniu się, o wsparcie w podejmowaniu pielgrzymów, czy młodzieży. Ważne jest też, żeby nasi mieszkańcy gościnnie potraktowali to wydarzenie jeśli chodzi o potencjalnych pielgrzymów, którzy pojawią się w Markowej. Myśli, że pomału możemy się nastawiać do tego i tą pozytywną stroną odnajdywać, pozytywne nastawienie przedstawiać. Dobrze by było, żeby pomyśleć o otoczeniach swoich domów, chociaż w większości są piękne i można je

śmiało prezentować. Na pewno jeszcze sporo takich wyzwań się pojawi. Wspomniał o Społecznej Radzie Kultury prosząc wszystkich przedstawicieli naszych organizacji pozarządowych i partnerów z którymi na bieżąco działamy, o taką gotowość i zaangażowanie. Będziemy potrzebować bardzo wielu wolontariuszy. Są potrzebne osoby do służb informacyjnych, do wszystkich innych zadań, których będzie mnóstwo. Osobiście patrzy bardzo pozytywnie, ponieważ zawsze współpracujemy na bieżąco z naszymi organizacjami i nigdy nie było takiego problemu i każdy zawsze pozytywnie odpowiadał. Myśli, że podołamy pod tym kątem temu zadaniu i nie powinno być większych problemów. Kolejną sprawą związaną z tym aspektem Rodziny Ulmów i beatyfikacją jest to, że został powołany przez Prezydenta RP do składu Komitetu ds. Obchodów Towarzyszących Beatyfikacji Rodziny Ulmów. Komitet powołany przez Pana Prezydenta ma za cel stworzenie, zbudowanie w czasie tych miesięcy przed i po beatyfikacji bardzo wielu przedsięwzięć, takich pomysłów, które będą mówiły o Rodzinie Ulmów jako o przykładzie bohaterów, nie tylko w kontekście ich świętości, co w kontekście wzorowych przykładów rodziny, przykładów postaw historycznych. To są i Ministerstwa i samorządy, różne organizacje, które w tym gronie się znalazły. Każdy z tych podmiotów przygotowuje listę. Już są pewne pomysły i przedsięwzięcia będą się w najbliższym czasie tworzyły. To są koncerty, to są wystawy, to są konferencje, to są konkursy, wydawnictwa, filmy, to są przedsięwzięcia, które bardzo dużo będą mówiły o Markowej, o Rodzinie Ulmów, o społeczności Markowej w świecie, w kraju przede wszystkim. One są rozplanowane w wielu miejscach, w wielu miastach dla wielu różnych środowisk, ale też i w świecie, ponieważ zaangażowanie Ministerstwa Spraw Zagranicznych ma na celu przede wszystkim propagowanie tej idei w świecie. Wspomniane inicjatywy tych Ministerstw związane z Ministerstwem Edukacji jak wiadomo są wycieczki, które dofinansowane są Poznaj Polskę z Ministerstwa i Markowa jest jednym z punktów, które mogą być, które będą mogły być przez szkoły dofinansowane jako punkty wizyt. Ostatnio podpisane porozumienie między naszym krajem, a Izraelem przywracający z powrotem te wycieczki młodzieży izraelskiej. Ministerstwo mocno sugeruje i zabiega o to, żeby Markowa była jednym z punktów, który będą odwiedzać te wycieczki. Ma to dla nas realne, konkretne przełożenie. Przykład Komitetu pokazuje namacalnie, że o Markowej, o naszej społeczności, o naszych pozytywnych cechach i pozytywnych postawach i tym potencjale, który tutaj drzemie jest bardzo dużo mówione w kraju, jest to przekładane na język dla świata. Czasem sami nie zdajemy sobie z sprawy i nie doceniamy tego. Większość z tych podmiotów ma naprawdę bardzo dobre intencje i nam sprzyja tak na dobrą sprawę. Może śmiało powiedzieć, że w Warszawie Markowa ma bardzo dobrych przyjaciół, a Ulmowie mają bardzo mocnych orędowników jeśli chodzi o nasze władze z Panem Prezydentem, z kancelarią Prezydenta na czele. To jest bardzo pozytywna informacja dla nas, która myśli też, że pomoże nam w perspektywie września sprawnie pokonać i podołać w tym zadaniu. Tutaj też jeśli chodzi o te działania, które się odbywają pod patronatem Pana Prezydenta, również poprosił Państwa Dyrektorów, a ostatnio nasze organizacje, abyśmy i my włączyli w swoje programy, w swoje plany działania na ten rok 2023 pewne przedsięwzięcia związane, czy nawiązujące do Rodziny Ulmów, promujące postawę Rodziny Ulmów w różnych aspektach, te przedsięwzięcia mogą być sportowe, kulturalne. Pomysłów może być wiele, bo one się już rodzą. Chodzi o to, żebyśmy się włączyli w te przedsięwzięcia, które będą proponowane, ale i u nas tworzyć coś oryginalnego, coś swojego, coś dla swoich mieszkańców, tak żebyśmy mogli powiedzieć, że sami pracujemy z naszymi bohaterami. Marszałek Województwa Podkarpackiego będzie

ogłaszał w najbliższym czasie konkursy w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, które na celu mają popularyzację Rodziny Ulmów. To też będzie przestrzeń do finansowania, do pozyskania jakichś środków na działania. Przypomniat, że Sejm podjął uchwałę, że jest to rok Rodziny Ulmów. Poinformował, że w jakiś sposób potrzebują docenić nasze lokalne środowisko osoby zaangażowane już w pracę z Ulmami, a jak doskonale każdy wie, TPM jest orędownikiem historii miejscowej. Każdy potrzebuje odnieść postawy Rodziny Ulmów, czy historii Rodziny Ulmów do miejscowej historii, do miejscowej społeczności, do tego często są pytania jak dziedzictwo Ulmów przekłada się na społeczeństwo Markowej. To właśnie Towarzystwo zawsze jest tym pierwszym podmiotem, do którego się większość zwraca, a Pani Prezes Maria jest tutaj zawsze osobą na froncie tych wszystkich wydarzeń i mnóstwo czasu poświęca i podejmuje dla różnych telewizji dla różnych wywiadów, dla różnych podmiotów jest zawsze otwarta, chociaż wiemy, że to mnóstwo czasu zabiera i poświęca. W jego ocenie i w ocenie Towarzystwa Przyjaciół Markowej również zostanie to tak odebrane, ostatnio Towarzystwo otrzymało zaproszenie i pewien honor od Prezydenta RP na święto flagi państwowej 2 maja, gdzie zostanie uhonorowany Zarząd flagą. Pan Prezydent przyznał flagę, gdzie myśli, że jest to bardzo ważne wydarzenie. On osobiście również ma uczestniczyć 3 maja, ma zaproszenie od Pana Prezydenta na uroczystości centralne i spotkanie w Kancelarii Prezydenta. Myśli, że to jest ważne w ujęciu naszego ogólnie pojętego interesu naszej gminy. Każda społeczność jest tutaj doceniania i pozostaje nam podtrzymywać współpracę i za nią dziękować. Apel do Państwa i prośba, żebyśmy wspólnie szli tą ideą, myślą, pozytywną przede wszystkim i starali się tym wszystkim problemom podołać. On podkreśla zawsze, że my jesteśmy gotowi poświęcić swój czas, zaangażowanie, siły i środki jakie mamy, ale wsparcia finansowanego to my potrzebujemy na wszystkie zadania, bo nie jesteśmy samorządem na tyle zasobnym, żeby móc pewne rzeczy finansować, czy realizować ze swoich środków. Tutaj jest pełna gotowość logistyczna, ale też otwarcie na przyjęcie wszelkich innych dodatkowych środków finansowych, które pozwolą nam te cele zrealizować. Taka jest prawda i nie uważa, żeby była jakaś kategoria wstydu, czy jakaś ujma. Takie są realia. Jesteśmy gotowi, ale w tym partnerskim traktowaniu aspekt finansowy również jest ważny.

Maria Ryznar – Fołta – podziękowała za docenienie. Faktycznie w ostatnim czasie przewija się bardzo wiele różnych redakcji i różnych telewizji i radia, w ogóle przeróżnych organizacji, które chcą się dowiedzieć, przybywają, pytają, pytania są bardzo bardzo różne. Generalnie wiadomo, że Towarzystwo od lat troszczy się o zachowanie dziedzictwa markowian, ale myśli, że generalnie mówiąc o naszej gminie Husów i Markowa to osadnictwo z tego samego czasu. Osadnictwo niemieckie. Tu na naszych ziemiach można powiedzieć, że zawsze markowianie i w ogóle wsie, które były osadzone na prawie niemieckim, a właścicielem tych ziem był Otton z Pilczy, te ziemie dostał za wyprawy ruskie i tu sami chłopcy się gospodarzyli. Tu nawet jak oddawali pańszczyznę, to oddawali pańszczyznę ze swojej ziemi, nie z ziemi pana. Zawsze ta działalność była taka oddolna do radzenia sobie. W zasadzie, jeżeli opowiada to w tym kontekście, że staramy się żeby zaradzić swojej biedzie. Nie czekamy, aż nam manna z nieba spadnie. Pytają też, czy się cieszymy, co Markowa na to, jakie są opinie. W zasadzie też słucha ludzi, którzy różnie się wyrażają. Generalnie sami powinniśmy się zastanawiać nad czynami nie tylko Ulmów. Ulmowie zginęli. Ale nad czynami tych wszystkich, którzy w takich trudnych warunkach pomagali innym. Myśli, że to jest jeden z takich wątków, nad którym powinniśmy się zatrzymać. Dzisiaj nikt od nas nie wymaga heroizmu. My

tylko czynimy dobro. My obyśmy nie musieli doczekać takich czasów, obyśmy nie musieli stawać przed takimi decyzjami. My znamy taką opinię cielców złotych, wszystkiego co nabyli ci, którzy udzielali jakiejś pomocy. Zastanówmy się. Ona jak czytała, wgłębiała się w historię to doszła do tego, że jedna z tych żydówek, która była u Ulmów, była z 1913 roku, a z 1912 roku z grudnia była Wiktorina. Mieszkały bardzo blisko. Były koleżankami, sąsiadkami. Trzeba pomyśleć, jakby przyszedł do kogokolwiek znajomy z dzieckiem, znamy się, mamy dzieci i co powiemy „nie”? Możemy, mamy pewne prawo, nikt nas za to nie potępi, że nie bo nie mamy na tyle odwagi, bo przerasta nas strach, lęk. Ponadto dochodzą z tego czasu traumy, które są, które w wielu rodzinach się przejawiają zarówno po stronie polskiej, jak i po stronie żydowskiej. Dużo by o tym mówić. Generalnie rzuciła kilka haseł, o które pytają. Pytają różni redaktorzy, dziennikarze. Wścibscy, mniej wścibscy, różnie. Aspektów sprawy jest bardzo wiele, myśli że jest nad czym myśleć. Pytają, co nam z dziedzictwa Ulmów, co dla nas zostanie. Ona mówi, że nie tylko z Ulmów, ale tych wszystkich, którzy nawet przeżyli te czasy, którzy pozostawili dla nas takie można powiedzieć refleksje do przemyślenia, do zastanowienia. Odnośnie tego wyjazdu, faktycznie przyszło zaproszenie do Pana Prezydenta.

Jacek Szylar – chciał zabrać głos w takiej sprawie, ponieważ we wsi każdy mówi o Ulmach, a zapominamy o początku. Jednym z inicjatorów był Pan Wójt Kuźniar i Ksiądz Leja. O księdzu Leji się słyszy, ale o Panu Wójcie się nie słyszy nic. Nie jeden pyta, dlaczego o tym nie powiecie. Przecież Wójt bardzo dużo zrobił, m.in. zmiana była patronów szkoły. Wójt też się wtedy postarał, kto był wtedy radnym to wie. Nawet rzucił takie hasło, żeby mieszkańcy Markowej nie myśleli sobie, że słyną tylko z kielbasy, ale i z czego innego. Miał na myśli Ulmów.

Maria Ryznar – Fołta – ona miała takie różne zapytania, dlaczego nie mówimy o księdzu Lei. Ona zawsze mówi, że iskrą zapłonową był Ksiądz Leja, włączył się w to Wójt, włączył się w to Mateusz i w ogóle cały zespół markowian. Jak wspominaliśmy na zaduszkach księdza Leję, jak się na ten temat wypowiadał Pan Wójt. Kto się tym interesuje i kto jest koło tych spraw naprawdę o tym słyszy. Mówiła o tym 24 marca. Jak udziela różnych wywiadów, również o tym mówi. To generalnie markowianie, to nie jest tak, że ktoś pojedynczo się zasłużył. Dlatego mówi, nie tylko Ulmowie, tylko inni sprawiedliwi dzięki którym przeżyło ileś Żydów, dzięki którym świadczy Segal i inni. Mieliśmy też uroczystości z Rodziną Segala. Wiemy, że to nie jest zasługa jednostki. Zresztą Markowa słynęła ze spółdzielczości, ze związku młodzieżowego Wici i z tych spółdzielni, które były, z bardzo szeroko zakrojonej działalności kulturalnej, teatr, orkiestra, chóry. Generalnie pytają, skąd tyle inicjatywy oddolnej. Tak to jest i myśli, że dzięki tym 20 latom pracy dochodzimy do tej beatyfikacji. To nie tylko w kontekście tej wartości katolickiej, ale w kontekście zachowań etycznych, to jest bardzo istotne. Wiadomo, że beatyfikacja to sprawa już kurii i kościoła. Dla nas to również wszystkie inne wartości, które powinny zastanawiać, pokazywać działania czynienia dobra, w ogóle wrażliwości na drugiego człowieka. Nie potrzeba nam heroizmu, tylko zwykłej ludzkiej wrażliwości.

Jacek Szylar – on nie mówi tego, czy jedną osobę trzeba gratyfikować czy nie, tylko wspominać też o jej zasługach. On to słyszy od ludzi, czego nic się nie mówi o Panie Wójcie. Może na zebraniach się mówi, ale ludzie nie wiedzą. On to co słyszy, to przekazuje.

Maria Ryznar – Fołta – ona to rozumie, tylko czy ludzie chcą to słyszeć, czy ludzie wychodzą na wieś. To tak jak się mówi, że się nic nie robi. Jak ktoś nie wyjdzie na uroczystości, to nie wie co się robi. Jak ktoś przyjdzie to wie. Jak się siedzi tylko przed telewizorem, to programy też działają bardzo wybiórczo. Dodała, że zawsze

prosi o autoryzację i nie zawsze ją dostaje. Nawet do tych wszystkich wywiadów, które są. Ludzie muszą wychodzić, żeby się dowiadywać.

Krystyna Cwynar – zwracając się do radnego Jacka Szylara powiedziała, że bardzo fajnie, że o tym wspomniał, tylko że nie powinien mieć do pozostałych pretensji, bo akurat radnych najdłużej jest on.

Stanisław Szpytma – jeżeli już mówimy o tych osobach, jak powstawał pomnik była inicjatywa oddolna, zbiórka była między mieszkańcami. Mateusz jak rzucił pomysł budowy Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów, to żeśmy zawsze dopowiadali, żeby to było imię Rodziny Ulmów. Sam wtedy myślał, że on się porywa ..., jak to przysłowie mówi. Miał kolegów na jakichś stanowiskach, którzy go wsparli. Przeciwników było dużo. On tego dokonał, oczywiście nie sam, ale jego zaangażowanie było bardzo duże. Za to jemu trzeba podziękować.

Adam Bawor – jesteśmy przy punkcie 7. Te tematy, które są poruszane powinny być omawiane w sprawach różnych. Pan Wójt stoi i czeka na pytania.

Maria Hawro – podziękowała za udzielone informacje.

Maria Ryznar – Fołta - ma pytanie do Domu Ludowego, bo ten milion, który mamy ze środków rządowych Programu Odbudowy Zabytków, to jest ten dodatkowy. Cały kosztorys Domu Ludowego opiewał na jakieś 7 mln zł.

Wójt Gminy - 7 mln zł z hakiem było całości, z tym że 1 mln zł zainwestowaliśmy w ubiegłym roku. Z tego też powodu w różnych branżach i różnych dziedzinach są rozbite te kosztorysy i przygotowane różne zakresy. Przypomniał, że budynek jest obiektem zabytkowym, ale nie wszystko kwalifikuje się do dofinansowania w ramach ochrony zabytków. Ochrona Zabytków i ten program merytoryczny Ministra Kultury daje możliwości finansowania tylko stricte substancji zabytkowej, czyli to są ściany, dach, czyli te elementy, które mówią o substancji zabytkowej. Podobnie jest z Marszałkiem Województwa, czy z Konserwatorem Zabytków. To jest jakby jeden obszar. Te pieniądze dopiero są wnioskowane jeśli chodzi o ten milion. Natomiast u Ministra wnioskowaliśmy o 1,5 mln zł proponując swój milion wkładu własnego. Drugi obszar, to jest infrastruktura domów kultury. Ten obiekt, będzie wykorzystywany na cele kulturalne i tutaj na dwa lata wnioskowaliśmy. Nie ma jeszcze rozstrzygnięcia w tym programie. Tu wnioskowaliśmy o 1 mln zł i 300.000,- zł wkładu własnego. Wchodzi w to rzeczy typu instalacje, wyposażenie, audio wideo i te sprawy.

Maria Ryznar – Fołta – ona zdaje sobie sprawę, że ten milion. A teraz czekamy na te wcześniejsze rozwiązania.

Wójt Gminy – odniósł się jeszcze do wypowiedzi Jacka Szylara. To jest właśnie ta sugestia, czy to sformułowanie, to jest przykład na to, że musimy wszyscy włączyć się w budowanie tej narracji, wzajemnie sobie podpowiadać i się uzupełniać. On czasem o Panu Zbigniewie wspomina, czy generalnie o zaangażowaniu różnych społeczności od pomnika, najczęściej na konferencjach w Muzeum. To właśnie była ta społeczność nasza lokalna, która pokazywała, że nie obudziliśmy się wczoraj. Tylko, że miejscowa społeczność pracowała z tym tematem już dawno i przez lata. Traktuje to jako dobrą sugestię, ale też zachętę dla wszystkich, żeby budować, włączyć się. Bo na pewno nie jest to jakaś złośliwość, czy jakieś pomijanie, czy zamazywanie historii. Jest to jak najbardziej słuszna sugestia.

W związku z brakiem dalszych pytań, Przewodnicząca Rady Gminy zamknęła go i przeszła do omawiania kolejnego.

Ad. 8. Przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji.

W związku z brakiem uwag, Przewodnicząca Rady Gminy Markowa zarządziła głosowanie nad przyjęciem protokołu Nr LX/23 z sesji z dnia 30 marca 2023 roku.

Wyniki głosowania: 14 – za, 0 – przeciw, 1 – wstrzymał się, 0 – nieobecnych.
Protokół Nr LX/23 z sesji z dnia 30 marca 2023 roku został przyjęty.

Ad. 9. Sprawy różne.

Przewodnicząca Rady Gminy Markowa otworzyła ten punkt porządku obrad.

Maria Hawro – chciała doprecyzować jej pytanie odnośnie pkt. 4 porządku obrad sesji. Ona rozumie, że przy każdym nowym domu powinny być te osadniki. Mieszkańcy zadają pytania, na ile mogą liczyć i na kiedy. Chodzi jej o kanalizację w miejscowości Husów i Tarnawa. Co my możemy zrobić i jak pomóc tym ludziom.

Wójt Gminy – jesteśmy bliżej niż żeśmy byli. W tym obszarze wod. – kan. generalnie w tych ostatnich latach jesteśmy zdecydowanie bliżej w każdym obszarze niż się nam to wydawało w 2018, czy w 2019 roku. Myśli, że nasze dotychczasowe informacje, czy jego czy informacje z sesji, czy podejmowane uchwały doskonale to pokazują. Ta informacja za lata poprzednie jest doskonałym tego świadectwem, że te tematy wszyscy jak tutaj jesteśmy traktujemy poważnie i przede wszystkim konkretnie. Wszystkie te rzeczy, które są gdzieś sprzed kilkunastu lat, my w tym momencie finalizujemy, a przynajmniej rozpoczynamy i nadajemy konkretny wymiar. Wspomniał wodę, która się ciągnęła lata i zawsze podkreśla, że w dwa lata właściwie skończyliśmy inwestycję, prawie 40%. Gdy było spotkanie komitetu budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej mówił wprost, że nie ma perspektyw. Życie pokazało, że jest zdecydowanie lepsza sytuacja, ponieważ będziemy przymierzać się do wybudowania na obcej wsi 3 km rury. Ma nadzieję, że w tym roku tak się harmonogramy ułożą, że ten przetarg wystartuje i te roboty się rozpoczną, żeby od Manasterza do granicy gminy 3 km głównego kolektora kanalizacyjnego wybudować. Na to mamy 2 mln zł dofinansowania z Polskiego Ładu. Tak jak już wspomniał, skomplikowana pod względem formalnym i prawnym inwestycja, ale staramy się temu podołać. Trochę się to przeciąga, ale staramy się temu podołać, a to czasem schodzi. W perspektywie czasu, jest też na dobrej drodze z tego co mamy zapewnienia, budowa pozostałego odcinka od granicy wsi do centrum. Ten wniosek złożony w tamtym roku obejmujący też główny kolektor, główną sieć żeby doprowadzić go do centrum, wcześniej też nie miał perspektywy, ani szans. To jest kwestia przyszłości. Nie wiadomo jak to się potoczy. Poczyniliśmy starania, czekamy na wyniki. To jest kwestia zupełnie obiektywnych wskaźników, efektywności ekologicznej, opłacalności efektywności finansowej, naszego położenia. Punkty otrzymaliśmy, lista rankingowa jest. To i tak jest dużo bliżej niż było. Dopiero ten odcinek pozwoli nam myśleć o rurze przez górkę do Tarnawki. Tak musimy trochę odszukiwać się pomiędzy różnymi programami, dofinansowaniami. Jedne narzucają minimalne liczby, czy wskaźniki do osiągnięcia w postaci osób, które muszą się przyłączyć, niektóre nie. Trzeba mieć drugą stronę świadomości jak z wodą, co zawsze przy każdej okazji apeluje i prosi. My się staramy, wprowadzamy takie elementy, potem ta sieć powstaje, a rozbiór jest niski. To jest ważne, że jak się decydujemy, angażujemy, to żeby też była taka odpowiedzialność społeczna, że musimy się w to włączyć. Nie chciałby dożyć chwili, w której momencie wybudujemy sieć kanalizacyjną i nikt się nie będzie chciał do niej przyłączyć, bo będzie wyceniał,

że wywiezienie szamba 4 razy do roku będzie taniej, niż roczne użytkowanie kanalizacji. Różnie może być. W tym kierunku zmierzamy i to też wymaga jakiejś społecznej odpowiedzialności naszych mieszkańców. My z naszego punktu widzenia i myśli, że zarazem Państwa radnych robimy wszystko co jest możliwe, żeby wszystkie możliwości wykorzystać. Najlepszym przykładem jest rzecz, która kilka lat temu była nie do pomyślenia, że się to uda, bo takiej inwestycji w naszym samorządzie nigdy nie było jak wspomniana oczyszczalnia ścieków. Wyzwanie duże, ale obciążające też. Kolejny raz podziękował za zrozumienie, że w tym kierunku zmierzamy, angażujemy siły i środki, koncentrujemy się na tym. To są kluczowe sprawy dla funkcjonowania samorządu, gminy. On rozumie, że przez niektórych może to być niedocenione, niezauważalne. Jednak dla możliwości samej Markowej to jest kluczowe. Tak samo i dla Husowa i Tarnawki. On wie, że jest robione tak, żeby wszystkie szanse wykorzystać i naprawdę robimy na mocach granicznych jeśli chodzi o nasz budżet.

Maria Hawro – podziękowała za odpowiedź i poprosiła mieszkańców Husowa i Tarnawki o zrozumienie.

Wójt Gminy – poinformował, że jesteśmy w przededniu ważnych świąt patriotycznych dnia flagi i święta konstytucji 3 maja. Zachęcał zgromadzonych na sesji i poprosił jako liderów opinii publicznej również naszych kierowników, dyrektorów do pokazania wzoru uczestnictwa. Wszystkich mieszkańców również zaprosił do uczestnictwa w tych obchodach. Informacje dostępne są na plakatach. Właściwa postawa i przykład jest szansą na to, że będziemy mogli wszyscy mieć spokój duszy, że obowiązek nasz patriotyczny został wykonany. Drugą sprawą, którą powiedział jest to, że trafiły do mieszkańców naszej gminy komunikaty na malutkich karteczkach, które mówią o tym, że na terenie gminy prowadzone są zapisy uzupełniające, czy też na jakiś projekt w ramach Czystego Powietrza, czy modernizacji domów jednorodzinnych i jest napisane, że jest opiekun gminy. Gro mieszkańców jak widzi opiekun gminy, pewnie 98% myśli, że to Urząd Gminy i Gmina Markowa. Ktoś wykorzystuje mówiąc o gminie jako przestrzeni. Zaznaczył, że to jest przedsięwzięcie, z którym Urząd Gminy i Gmina Markowa nie ma nic wspólnego. Poprosił o czujność i o uwagę. Komunikaty zostały również opublikowane z naszej strony. Nie znamy tej firmy, nie znamy ich intencji. Nie mówi, że są złe, żeby była jasność. Poprosił jednak o rozwagę i nie kierowanie się do gminy, bo my tylko możemy powiedzieć, że to nie my. Poprosił o czujność, ponieważ ona dotyczy wszystkiego. To co przedtem mówił Komendant Policji, można się dać oszukać na najdrobniejszych rzeczach, które robimy rutynowo. Tu czytamy gmina, to myślimy że to jest Gmina Markowa. To tak nie działa. Poprosił o rozwagę, bo tych ofert jest dużo. Nasze informacje są publikowane na naszych stronach, są na naszych papierach firmowych. Równolegle informuje, że ciągle jest w gminie punkt informacyjny w ramach czystego powietrza i w ramach tego działania można u nas zasięgać informacji. To jest we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Od dwóch lat już funkcjonuje i do tego zachęca.

W związku z brakiem dalszych zgłoszeń, Przewodnicząca Rady Gminy zamknęła ten punkt i przeszła do realizacji kolejnego.

Ad. 10. Zamknięcie obrad.

Maria Ryznar – Fołta – Przewodnicząca Rady Gminy po wyczerpaniu porządku obrad, zamknęła obrady LXI Sesji Rady Gminy Markowa i podziękowała obecnym za aktywny udział w obradach.

Na tym protokół zakończono i podpisano.
Protokół sporządziła:

INSPEKTOR

mgr Urszula Cwynar

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY MARKOWA

Maria Ryznar-Folta

